

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Carmen Holm Nordquist
Skoljurist
08-578 295 19
Carmen.holmnordquist@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-09-15

1 (4)

Diarienummer
2017/BUN 0109 40

Barn- och utbildningsnämnden

Ansökan dispens från Rödkullan

Förslag till beslut

- Ansökan om dispens avseende kravet på att erbjuda plats i förskola från och med ett års ålder medges inte.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Carmen Holm Nordquist
Skoljurist

Sammanfattning

Huvudmannen för Rödkullans förskola, Uddby Gård Förvaltning AB, har ansökt om dispens avseende erbjudande av plats i förskolan från och med ett års ålder. Skälen för ansökan är att förskolan avses inriktas på djurhållning vilket utifrån ålder och mognad är bäst lämpat för barn från och med tre års ålder.

I skollagen stadgas att förskoleplats ska erbjudas barn från och med ett års ålder. Det finns inget stöd i skollagen som medger undantag från detta krav,

varken för kommunala eller fristående förskolor, oavsett pedagogisk inriktning eller utifrån verksamhetens särskilda karaktär. Det som däremot kan begränsas är mottagande av barn som ska erbjudas förskola i en fristående förskola utifrån verksamhetens särskilda karaktär. Ett sådant beslut ankommer på den kommun där förskoleenheten är belägen att avgöra.

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden att avslå ansökan med anledning av att den beskrivning av verksamhetens särskilda karaktär i form av djurhållning inte kan anses utgöra ett sådant skäl som beskrivs i författningskommentarerna till skollagens bestämmelser om avsteg från öppenhetskravet för fristående förskolor.

Beskrivning av ärendet

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 7 § 2 st. skollagen ansvarar Tyresö kommun för att handlägga ansökningar om att bedriva fristående förskolor i kommunen. Enligt 2 kap. 5 § samma lag kan ett godkännande lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen samt att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Ett godkännande ska vidare avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet.

Enligt 8 kap. 5 § skollagen ska plats i förskola erbjudas från och med ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

I 8 kap. 18 § 1 st. stadgas vad som gäller för mottagande i fristående förskolor. Varje fristående förskola vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Enligt författningskommentarer till skollagens bestämmelser om avsteg från det s.k. öppenhetskravet för fristående förskolor stadgas att sådana undantag exempelvis kan avse att en fristående förskola får begränsa sin verksamhet till barn vilkas föräldrar är medlemmar i ett föräldrakooperativ eller till barn till anställda hos ett visst företag. Det kan också

vara fråga om en fristående förskola som särskilt riktar sig till barn som är i behov av särskilt stöd (se prop. 2009/10:165, s.716f).

Ansökan om dispens

Huvudmannen för Rödkullans förskola, Uddby Gård Förvaltning AB, har ansökt om dispens avseende erbjudande av plats i förskolan från och med ett års ålder. Förskolan är belägen i Tyresö kommun. Skälen till ansökan är följande.

I november 2017 startar Rödkullans förskola på Uddby Gård en djur- och naturförskola där barns pedagogiska verksamhet integreras med omsorg om gårdens djur. Tillsammans med en djurpedagog blir barnen delaktiga i djurens skötsel och övningarna anpassas efter mål och syften i förskolans läroplan. Alla barn på förskolan kommer att delta i djurverksamheten och förskolan avser så långt det är möjligt att bygga bort eventuella risker när barnen är med djuren. Det krävs emellertid viss förståelse för att hantera djur, inte minst motorik för att bära, vårad och utfodra djur. Eftersom djuren är helt beroende av människans hantering för sin överlevnad ställer det även krav på att den som hanterar djuret visar respekt och ansvar.

Utifrån erfarenhet bedömer huvudmannen att både nödvändig motorik samt respekt för djur utvecklas godtagbart hos barn vid tre års ålder. Att integrera verksamheten med djurskötsel på gården innebär också att barnen kommer att röra sig mellan hagar, stallar och foderkammare vilket ställer krav på viss mobilitet. Sammantaget anser huvudmannen att den pedagogiska verksamheten på Rödkullans djur- och naturförskola bäst lämpar sig för barn mellan 3-5 års ålder och av denna anledning ansöker förskolan om dispens från ettårskravet avseende erbjudande om plats i förskolan.

Förvaltningens bedömning

I skollagen stadgas att förskoleplats ska erbjudas barn från och med ett års ålder. Det finns inget stöd i skollagen som medger undantag från detta krav, varken för kommunala eller fristående förskolor, oavsett pedagogisk inriktning eller utifrån verksamhetens särskilda karaktär. Det som däremot kan begränsas är mottagande av barn som ska erbjudas förskola i en fristående förskola, d.v.s.

avsteg från öppenhetskravet enligt 8 kap. 18 § 1 st. skollagen. Ett sådant beslut ankommer på den kommun där förskoleenheten är belägen att avgöra. I det här fallet ska frågan prövas av Barn- och utbildningsnämnden i Tyresö kommun.

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden att avslå ansökan med anledning av att den beskrivning av verksamhetens särskilda karaktär i form av djurhållning inte kan anses utgöra ett sådant skäl som beskrivs i författningskommentarerna till skollagens bestämmelser om avsteg från öppenhetskravet för fristående förskolor.